

Een leerlijn Mediakunst en Storytelling vol creatieve uitdagingen

DOCENTENHANDLEIDING

‘BEELDPORTRET’

Een mini-documentaire met één hoofdpersoon

Bovenbouw PO

INTRODUCTIE

Beeldverhaal laat kinderen spelenderwijs kennismaken met de kunst van het verhalen vertellen en de ambacht van animatiefilm.

In de lessen staan verbeelding, verwondering en creativiteit centraal.

De lessen bestaan uit drie onderdelen: een korte introductie, enkele kijkopdrachten en een maakopdracht. In elke les staat één filmisch element of animatietechniek centraal.

Aan het eind van de lessenreeks is er een korte film gemaakt.

INHOUD BEELDPORTRET

In de lessenreeks *Beeldportret* maken de leerlingen in 5 lessen een mini-documentaire over een hoofdpersoon aan de hand van een interview. De hoofdpersoon kiezen de leerlingen zelf en is iemand waar ze zelf ook nog niet alles van weten.

De leerlingen leren goede interviewvragen stellen en tot een hoofdvraag te komen.

Het eindresultaat is een gefilmd interview gecombineerd met animatie en tekeningen.

Les 1: **Filmplan** - *De basis voor je film*

Introductie in Beeldverhaal en wat de belangrijke onderdelen voor een goed bewegend verhaal zijn. We kijken en analyseren verschillende emoties die ook het vertrekpunt vormen voor het maken van het eigen verhaal. Eind van de les hebben de leerlingen een idee uitgeschreven voor hun verhaal.

Les 2: **Portret** - *Wie is je hoofdpersoon?*

Door een tekening van de hoofdpersoon te maken kruipen we letterlijk even in het hoofd van hoofdpersoon door een portret te tekenen. Hier leren de leerlingen en hoofd met de juiste verhoudingen tekenen.

Les 3: **Interview** - *Het interview met de hoofdpersoon*

In deze les wordt het interview met de hoofdpersoon voorbereid en een planning gemaakt.

Les 4: **Animatie** - *Wat is de droom van jouw hoofdpersonage?*

Deze les gaan we aan de slag met het verbeelden van de droom in een stopmotion animatie met getekende onderdelen.

Les 5: **Montage** - *Monteren en presenteren*

Deze les gaat over het monteren en afronden van de film.

Les 1: FILMPLAN

bovenbouw

Inleiding:

Duur: 1 les van ca. 45 minuten.

We bespreken enkele filmfragmenten en gaan aan de slag met het filmplan.

Lesdoelen:

- Leerlingen leren conceptueel en planmatig denken.
- Leerlingen leren goede vragen formuleren, taalvaardigheid.
- Leerlingen leren over documentaire als beeldverhaal.
- Leerlingen leren reflecteren op eigen en andermans onderzoek.

Van kijken en luisteren naar maken:

Veel documentaires gaan over iemands droom of doel. Aan het eind van de documentaire krijgen we antwoord op de vraag of deze droom uitkomt of niet. Als kijker wil je deze afloop weten en blijf je geboeid kijken. Iedereen heeft dromen, of een doel. Voor de eigen film kiezen de leerlingen een hoofdpersoon en gaan op zoek naar zijn of haar droom.

Bekijk de voorbeelden en ga daarna aan de slag met het eigen filmplan. Leerlingen werken individueel.

Instructie:

De leerlingen gaan een hoofdpersoon voor hun film kiezen, uitleggen waarom deze persoon is gekozen en bepalen waar en wanneer zij het interview gaan afnemen. Kies liever niet iemand uit de directe omgeving zoals de docent of ouders. (Zie verder fragment Astrid Bussink.)

Materiaal:

- Filmplan pdf (downloaden en printen)
- Potlood of pen

Planning:

Introductie en instructie van de les:	15 min.
Filmplan invullen:	15 min.
Bespreken van filmplan:	15 min.

Tip:

Geef een voorbeeld van mogelijke interviewvragen en antwoorden waarbij je uit eigen ervaring antwoord geeft.

Stimuleer de leerlingen door te vragen en een beetje 'brutaal' te zijn.

Kijkvoorbeelden:

Interview met animaties over de oorlog:

[Beeldtijd](#)

Interview met animatie over de regels op

social media: [Netiquette](#)

Documentaire over toekomstdromen: [Plank](#)

Besprek klassikaal hoe het filmplan van één van deze documentaires eruit zou kunnen zien.

Einddoel:

De leerlingen hebben een filmplan gemaakt met behulp van het formulier *Filmplan*.

De leerlingen hebben persoon en moment gekozen voor hun interview.

Het filmplan is leidend in de volgende lessen.

Hulpvragen:

- Wat is jouw grootste droom?
- Waar zie je tegen op bij het interview?
- Weet jij al hoe je film zou kunnen aflopen?

Verdiepingsvragen:

- Heb je wel eens een documentaire gezien?
- Vertel in het kort over die documentaire;
 - wie waren de hoofdpersonen?
 - wat gebeurde er?
- Noem 2 punten waarop een documentaire film verschilt van een speelfilm.

BEELD
verhaal

Les 2: PORTRET TEKENEN

bovenbouw

Inleiding:

Duur: 1 les van ca. 60 minuten.

Leerlingen verdiepen zich deze les in hun hoofdpersoon door een portret te tekenen.

Lesdoelen:

- Leerlingen leren over verhoudingen in het gezicht.
- Leerlingen leren zich verdiepen in hun hoofdpersoon.
- leerlingen leren observeren en visualiseren.

Van kijken naar maken:

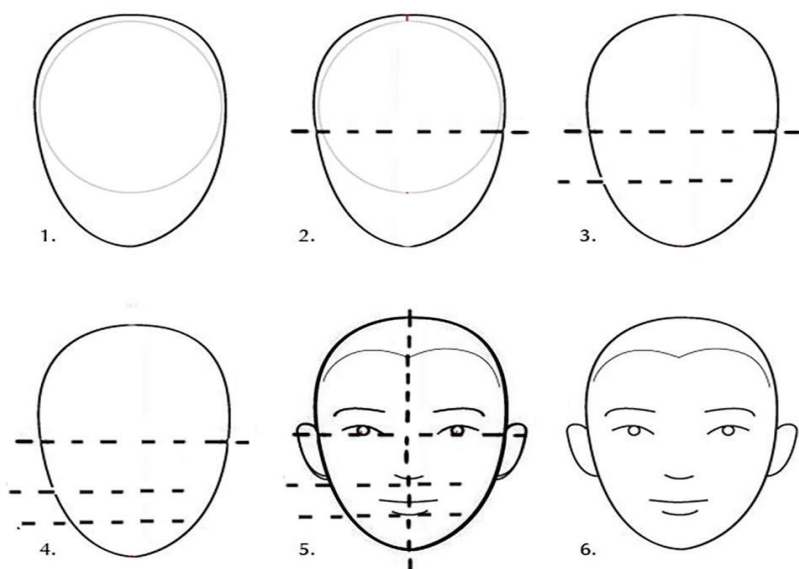
Door goed naar een portretfoto van iemand te kijken leer je hem of haar een beetje kennen, dit is nodig als je een documentaire over iemand maakt. Je kruipt letterlijk in het hoofd van je personage.

Een gezicht heeft bepaalde standaard verhoudingen, maar geen enkele hoofd is hetzelfde.

Instructie:

Kijk goed naar goed de foto en wat opvalt aan het gezicht. Leg het papier in de breedte neer, net als het scherm van je tv of computer.

Begin met tekenen van een ovaal, de vorm van het hoofd.

Dan gaan we hulplijntjes tekenen. Bijna ieder hoofd heeft ongeveer dezelfde verhoudingen. Teken een dun hulplijntje met streepjes net iets boven het midden van het hoofd. De lijntjes gum je later uit.

Daarna een hulplijntje in het midden van dit lijntje en de onderkant. En nog een dun lijntje daar weer tussen.

Als laatste teken je een lijn dwars door het midden.

De ogen teken je op het bovenste hulplijntje. Let op dat je de ogen niet te dicht bij de middenlijn tekent.

Leerlingen resultaat

Teken de onderkant van de neus op de tweede hulplijn. De mond teken je op de onderste hulplijn. Kijk goed naar de lijn van de mond waar deze open gaat, die lijn teken je.

De bovenste hulplijn gebruiken we ook om de bovenkant van de oren mee aan te geven. Je oren beginnen vaak op dezelfde hoogte als je ogen. Teken de haren lekker los.

Materiaal:

- Een (digitale) foto van de hoofdpersoon
- A3 tekenpapier in de breedte
- Houtskool of potlood

Benodigdheden:

Bij deze les hoort een instructiefilmpje. Uitlegfilmpje [youtube](#)

Planning:

Introductie en instructie van de les: 10 min.

Portret tekenen: 20 min.

Resultaten bespreken en fotograferen: 15 min.

Einddoel:

Een digitale foto van het getekende portret van de hoofdpersoon.

Hulpvragen:

- Wat valt je op een jouw hoofdpersoon?
- De emotie haal je vooral uit de stand van de wenkbrauwen. Welke emotie haal je uit de portretfoto?
- Heb je al eens je eigen hoofd goed in de spiegel bekeken?

BEELD
verhaal

Les 3: INTERVIEW

bovenbouw

Inleiding:

Duur: 1 les van ca. 45 minuten.

In deze les bereiden de leerlingen hun interviewvragen voor en bespreken of de vragen tot spannende en verassende antwoorden kunnen leiden.

Lesdoelen:

- Leerlingen leren iemand interviewvragen formuleren.
- Leerlingen leren vooruitdenken en plannen.
- Leerlingen leren luisteren.

Van kijken naar maken:

Door goede vragen te stellen komen interessante antwoorden naar boven. Als je naar de droom van je hoofdpersoon vraagt wil de kijker ook weten hoe en of die uitkomt!

Instructie:

Om leuke of spannende antwoorden uit jouw hoofdpersoon te krijgen zul je de juiste vragen moeten stellen. Bouw de vragen naar de hoofdvraag op. Dit brengt spanning in de film.

Interviewtips:

- Oefen de vragen hardop
- Stel open vragen
- Luister goed en vraag door
- Oefen de vragen op een klasgenoot.

Filmtips:

- Film de telefoon (beeldbellen) of persoon met je telefoon of ipad in de breedte voor in de montage
- Zet de camera of tablet stevig vast
- Zorg voor stille omgeving, beweeg je vragenblad niet
- Zet een timer op 3-4 min

Materiaal:

- werkblad interview A4
- potlood of pen

Leerlingen resultaat:

Benodigheden:

Bij deze les hoort een voorbeeldfilmpje, een instructievideo en een *werkblad interview.pdf*.

Planning:

Introductie en instructie van de les:	10 min.
Interview vragen maken:	15 min.
Vragen bespreken verbeteren:	15 min.

Einddoel:

De leerlingen bepalen hun interview vragen. Docent kijkt vragen na en vult aan. Er is een afspraak met de hoofdpersoon. Voorafgaand aan de volgende les is het interview in de eigen tijd gefilmd.

Hulpvragen:

- Welke kenmerken heeft jouw karakter?
- Wat kun je overdrijven aan jouw karakter?

Tip: Met **beeldbellen** kun je ook mensen die verder weg wonen interviewen.

Interview met beeldbellen

**BEELD
verhaal**

Les 5: MONTAGE

bovenbouw

Inleiding:

Duur: 1 les van ca. 60 minuten.

Leerlingen hebben alle onderdelen voor hun mini-documentaire gemaakt in de afgelopen lessen. In deze les gaan ze hun film monteren en presenteren.

Lesdoelen:

- Leerlingen leren monteren met *Imovie* of *Youcut*.
- Leerlingen leren geluid en beeld combineren.
- Leerlingen leren een film presenteren.

Van kijken naar maken:

De leerlingen maken in deze les hun films af en presenteren deze aan elkaar om te bespreken. Ze passen het reflectiemodel toe op hun eigen film om te controleren of ze alle doelen hebben toegepast.

Instructie:

De leerlingen gaan zelfstandig aan de slag op hun Ipad of computer. Zorg dat de animatie en het portret op dezelfde tablet of computer staan. Bekijk samen de uitlegvideo's. Het portret wordt aan het begin van de film toegevoegd.

Materiaal:

- Telefoon of tablet
- Het getekende portret
- Het gefilmde interview
- De stop motion animatie

Benodigheden:

Bij deze les hoort een voorbeeldfilmpje en een [instructievideo](#).

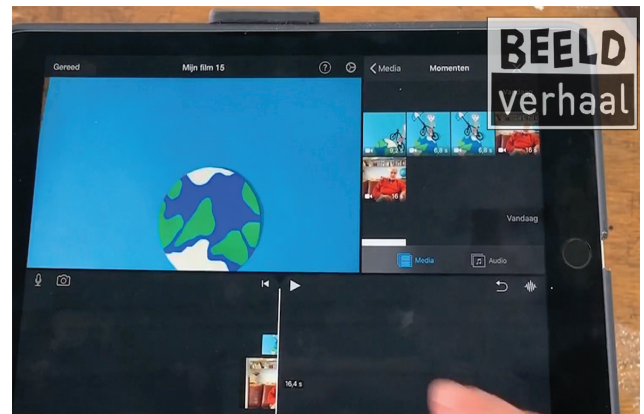
Voor meer uitleg over [Imovie](#) of [Youcut](#) kijk dan op Youtube.

Planning:

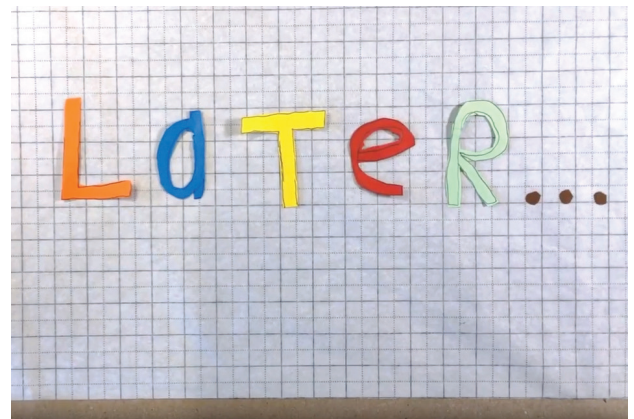
Introductie en instructie van de les:	15 min.
Monteren:	45 min.

Tip:

Leerlingen die goed over weg kunnen met de Ipad en weten hoe ze moeten monteren kunnen nog meer tekeningen of animatie toevoegen en een aftiteling maken.

de animatie toevoegen

geanimeerde titel

Einddoel:

Elke leerling heeft zijn eigen film gemonteerd en kan deze aan de klas presenteren.

Hulpvragen:

- Heeft de kijker genoeg tijd om rustig te kijken?
- Kun je ergens nog iets weghalen of toevoegen?
- Wordt het spannender als je scene's wisselt?

Zijn de films klaar? Laat de leerlingen dan een premiere voor de klas of de hele school organiseren! Met toeganskaartjes en popcorn wordt het allemaal nog echter.

BEELD
verhaal

Interview

naam/namen:

BEELD
verhaal

Wie gaan jullie interviewen?

Wat weet je al? Waar hij/zij woont of werkt?

Weet je al iets bijzonders over deze persoon en wat is dat dan?

Waar ga je het interview houden? (*Denk goed aan het licht en dat er geen lawaai is*)

Kruis de vragen aan die in het interview zitten:

Heeft u liever dat ik u of je zeg?

Kunt u uzelf voorstellen met uw hele naam?

Heeft u ook een bijnaam?

Hoe vindt u dat?

Kunt u iets over je werk vertellen?

Wilde u altijd al dit werk doen?

Wat vind u het leukst aan dit werk?

Wat is minder leuk aan dit werk?

Wat vindt u het leukst om te doen na werk?

Welke eigenschap vindt je irritant aan jezelf?

Doet u er ook iets aan om dit te veranderen?

Wat was of is een mooie traditie bij jullie thuis, vroeger of nu?

Heeft u een gezin?

Hoe ziet u gezin eruit?

Van welke muziek houdt u?

Wanneer was u voor het eerst verliefd?

Waar bent het meest trots op in u leven?

Heeft u nog een grote droom die u waar wil maken?

Wanneer was je voor het laatst super blij/boos/verdrietig?

Heeft u nog een boodschap voor de jeugd van nu?

Wat zou u willen veranderen in de straat?

Op locatie:

Wat wil je nog meer weten?

Verzin nog drie verrassende eigen vragen

TIP: Probeer open vragen te stellen, dat zijn vragen waar geen 'Ja' of 'Nee' op geantwoord kan worden.

FILMPLAN Beeldportret

naam:

Wat is het hoofdonderwerp van je film?

Wie ga je interviewen?

Hoe ga je het interview afnemen? Met beeldbellen of live?

Bedenk een naam voor je film.

Wat wil je te weten te komen over je hoofdpersoon?

Beeldverhaal is een project in ontwikkeling van de volgende partners

International Documentary
Film Festival Amsterdam

en mede mogelijk gemaakt door een bijdrage van het Fonds voor Cultuurparticipatie

Voor meer informatie :

Anoeska Huige

Projectleider Beeldverhaal | de Animatiebus

T 06-13989419

E educatie@deanimatiebus.nl